

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่จำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร ผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษย่อมได้เปรียบคนอื่นในยุคโลกแห่งสังคมข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่นักเรียนจะต้องเรียนตลอดหลักสูตร เป็นตัวชี้วัดให้เห็นว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูล การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งในหลักสูตรกำหนดจุดประสงค์ เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติในยุค โลกาภิวัตน์ให้สามารถนำประเทศสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจในระดับสากล ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ระบบการศึกษาของไทยจึงต้องพัฒนาความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษของคนไทย ให้อยู่ในระดับที่จะรับและเข้าใจภาษาที่สื่อสารได้เป็นอย่างดี ตลอดจนการเชื่อมโยงความเป็นไทยกับสากลโลก การเรียนภาษาอังกฤษต้องอาศัยกระบวนการคิดและฝึกฝนการใช้ภาษาสื่อสาร ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริง ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียนให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และเหมาะสมกับกาลเทศะและสังคมนิยมวัฒนธรรมของการใช้ภาษานั้น ๆ และยังคงเน้นความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และในการศึกษาต่อรวมทั้งการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มุ่งหวังให้ผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของ

ประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่เน้น การพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทย ให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้ง ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อ การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ, 2549) อีกทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ โลกยุคศตวรรษที่ 21 นั้นเน้นส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การปฏิรูปการเรียนรู้ของชาติเป็นงาน ที่ยาก แต่เป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่ ที่มุ่งสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ทุกส่วนของสังคมต้องมีความเข้าใจตรงกันและ เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษารั้งนี้ โดยจุดหมายของหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ข้อมูลจากการวัดผลการศึกษา ระดับชาติที่ผ่านมาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำที่ต้องปรับปรุง ซึ่ง อาจสืบเนื่องมาจากปัจจัย หลายอย่าง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน ในการศึกษา หาความรู้ การติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ล้วนแต่มีภาษาอังกฤษเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งสิ้น ดังนั้น นโยบายการจัดการศึกษาเพื่อคนไทย จึงกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ สำหรับคนส่วนใหญ่แล้วทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดที่จะต้อง เรียนรู้ให้ลึกซึ้ง ผู้ที่มีทักษะในการอ่านที่ดีจะช่วยให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นและมีพัฒนาการที่สูง กว่าในการเรียนวิชาต่าง ๆ ด้วย (Anderson, 1999 อ้างถึงใน สุเทียบ ละอองทอง, 2545) การอ่าน ทำให้เกิดความรู้แตกฉาน ก่อให้เกิดทักษะการคิด ซึ่งช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา สามารถสร้างองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง สร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ซึ่งนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ การอ่านเป็นหัวใจสำคัญในการศึกษาหาความรู้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะทำให้เข้าใจในเนื้อหา บทความและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนจึง ต้องมีการวางแผนในการเตรียมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเป็นนักอ่านที่ดี หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังเน้นจัดการศึกษาภาคบังคับระดับประถมศึกษา ที่มุ่งเน้นทักษะ พื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการ เรียนรู้ทางสังคมและพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งใน

ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม เน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็น โดยเฉพาะสำหรับสังคมไทย เพราะเมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้ว ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จะต้องใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน เพราะโอกาสในการใช้ทักษะการฟัง การพูดและการเขียนมีน้อยกว่าการอ่าน นอกจากนี้การอ่านยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ทั้งปวง ทำให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539) อีกทั้งนโยบายด้านการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ ยังได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2561 เป็นปีทศวรรษแห่งการอ่าน (อังคณา ผิวเกลี้ยง, 2552) เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติให้มีทักษะการอ่านที่ดี สามารถนำพาประเทศสู่สังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่ผู้วิจัย ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็น ครูแกนนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ได้ร่วมงานกับครูเครือข่ายการสอนภาษาอังกฤษเป็นเวลานาน ตลอดทั้งมีการประชุมเชิงวิชาการอย่างต่อเนื่อง จึงได้พูดคุยสอบถามเพื่อนครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับผลการประเมินระดับชาติ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า นักเรียนมีปัญหาด้านความสามารถทางการใช้ภาษาทั้ง 4 ด้าน ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียน นักเรียนไม่สามารถอ่านภาษาอังกฤษเข้าใจและแปลความหมายไม่ได้ จึงทำให้ไม่สามารถสื่อสารได้ ทำข้อสอบไม่ได้ สิ่งที่เป็นปัญหาก็คือนักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน ทำให้ตอบคำถามไม่ได้ และจากคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันศิลางาม นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.32 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ของระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 (45.89) และระดับประเทศ (36.66) (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน), 2550) นอกจากนี้ จากการสำรวจปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน คืออ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ แปลความหมายและตอบคำถามจากการอ่านไม่ได้ ขาดความกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลา ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน จำเป็นต้องหากวิธีและแนวทางใหม่ ๆ ในการสอนอ่าน มาช่วยพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจ จากการศึกษาเกี่ยวกับผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จ และผู้อ่านที่ไม่ประสบผลสำเร็จชี้ให้เห็นว่าผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จมากกว่า จะมีการใช้ยุทธศาสตร์การอ่านเพื่อความเข้าใจ ทั้งก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน (Paris &

Jacob, 1984) การวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าความเข้าใจในการอ่านไม่ใช่เป็นเพียง ความเข้าใจในคำ ประโยคหรือบทอ่านเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องกับกระบวนการความรู้พื้นฐาน ความสามารถในด้าน ภาษา สุจิตรา เทยวงศ์ (2545) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่ายังไม่ บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลาย ๆ ด้าน อย่างเช่น ครูที่สอน ภาษาอังกฤษไม่ได้จบวิชาเอก จึงไม่มีความคล่องตัวเกี่ยวกับวิธีการสอนที่เหมาะสมกับลักษณะวิชา ครูใช้วิธีการสอนแบบเดิมและตามความถนัดของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ขาดความมั่นใจในการสอน และครูขาดความรู้ความสามารถในกระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับสุทัศน์ สังคะพันธ์ (2547) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนกิจกรรม การอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนไทย ของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับช่วงชั้นที่ 2 หรือ ระดับต้น (Beginner Level) พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehension) อยู่ในระดับต่ำเพราะว่าครูผู้สอนยังใช้เทคนิคการสอนแบบเดิม โดย การอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนอ่านตาม ครูสรุปเรื่องให้นักเรียนฟัง นักเรียนตอบคำถาม จากเรื่องที่ครูสรุป ทำให้นักเรียนจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านไม่ได้ หรือการบอกความหมายของ คำศัพท์ จำนวนในบริบทและการลำดับเหตุการณ์จากเนื้อเรื่องที่อ่าน ตลอดจนการอ่านข้อความ ประโยคจากแบบทดสอบ ซึ่งนักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจ จึงทำให้นักเรียนทำข้อสอบได้น้อยมาก ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำมาก สอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับการ อ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่าเด็กไทยส่วนมากยังมีระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ และการที่ผู้เรียนส่วนมากยังขาดความสามารถในทักษะการอ่านเพื่อความ เข้าใจอยู่นั้น อาจจะเป็นเพราะยังขาดวิธีการที่ดีหรือเทคนิคการอ่านที่เหมาะสม ในอันที่จะช่วยให้ ผู้เรียนสามารถอ่านด้วยความเข้าใจมากขึ้น (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540) จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะต้องสรรหากลวิธี ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านเพื่อความ เข้าใจในภาษาอังกฤษให้มากขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ ได้แก่ การฟัง การพูดและ การเขียน ซึ่งจะเกี่ยวพันต่อเนื่องกันไปทุกทักษะ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยของครูผู้สอน ภาษาอังกฤษ และนักวิจัยของไทยหลายท่าน ค้นพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษสามารถ นำเทคนิคการ สอนอ่านแบบ SQ3R มาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ ทุกระดับ ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษาได้เป็นผลสำเร็จ และนักเรียนมี ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตามเกณฑ์รอบรู้ที่กำหนดไว้ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (ศรีสกุล คำนุทธศิลป์, 2529; สุภาพ บุตรสีทัต, 2529; สุจารี มีแดนไผ่, 2547; อัมพิกา สิริพรม, 2547; ชลาภา สมถวิล, 2551; นภวรรณ สุวรรณประสม, 2551)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ3R และตัดสินใจที่จะนำเทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ3R มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยเน้นให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ศึกษาบทอ่านอย่างมีระบบเป็นขั้นเป็นตอน และนำความรู้ใหม่จากสิ่งที่อ่านผนวกกับประสบการณ์และความรู้เดิม เพื่อพิจารณาและตัดสินใจผลการอ่านอย่างเข้าใจ เมื่อนักเรียนสามารถอ่านบทอ่านที่กำหนดให้แล้วรู้เรื่อง เข้าใจก็จะเกิดความสนุกสนานไปกับสิ่งที่อ่าน เป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียนได้เป็นอย่างดี การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ผู้อ่านต้องใช้ความคิดระดับสูง การอ่านแบบ SQ3R จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดระดับสูง ในการพัฒนาทักษะการอ่านได้เป็นอย่างดีและมีความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้ความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ พร้อมทั้งสามารถที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้อย่างรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และสามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R
- 2.2 เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
- 2.3 เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R

3. สมมติฐานการวิจัย

- 3.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 3.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีความคงทนในการเรียนรู้เมื่อทดสอบสมมติฐานแล้ว ไม่แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ด้านบุคคล ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันศิลางาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน ซึ่งได้จากวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากโรงเรียนในสังกัด ศูนย์โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 20

4.2 ด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษต่างประเทศ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตร โรงเรียนบ้านหันศิลางาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตามขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ชื่อหน่วยการเรียนรู้ Enjoy Reading ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้และชื่อเรื่องจากหัวข้อ เรื่องที่สภายุโรป (Council of Europe) ได้ศึกษาวิจัยไว้ว่า ผู้เรียนภาษาต่างประเทศในระดับสื่อสารได้ ควรเรียนแก่นสาระ/ประเด็นหลัก (Theme) 14 เรื่องที่เป็นพื้นฐาน (กรมวิชาการ, 2546)

4.3 ด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.3.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R

4.3.2 ตัวแปรตาม คือ

- 1) ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
- 2) ความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

4.4 ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผน จำนวน 15 ชั่วโมง ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง เดือนกรกฎาคม

4.5 ด้านสถานที่ ได้แก่

โรงเรียนบ้านหันศิลางาม อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การพัฒนากิจกรรมการอ่าน หมายถึง การปฏิบัติกรเป็นวงจรถ่างเป็นระบบในการพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R มีการสะท้อนผลหลังการปฏิบัติในแต่ละวงจร เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรต่อ ๆ ไป

5.2 การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการแปลความหมาย ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ สรุปความ เรียงลำดับเหตุการณ์ แสดงความคิดเห็น ตอบคำถามและบอกรายละเอียดจากเนื้อเรื่องหรือบทอ่านภาษาอังกฤษที่กำหนดได้

5.3 ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หลังใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำมาเทียบกับเกณฑ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

5.4 ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง สภาพความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ยังคงเหลืออยู่หลังจากได้รับการฝึกอ่านแบบ SQ3R เป็นคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ฉบับเดิมหลังจากเว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์

5.5 การอ่านแบบ SQ3R หมายถึง กลวิธีการอ่านในใจเพื่อความเข้าใจอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

5.5.1 ขั้นสำรวจ (S = Survey) หมายถึง การอ่านดูแบบผ่านไปอย่างรวดเร็ว ๆ ก่อนอ่านแบบเร็ว ๆ อ่านข้าม ๆ และกวาดสายตาเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

5.5.2 ขั้นตั้งคำถาม (Q = Question) หมายถึง การตั้งคำถาม หลังจากการอ่านอย่างสำรวจแล้วถามตนเองว่า ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงนั้น เกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม การตั้งคำถามโดยการเปลี่ยนหัวข้อเป็นคำถาม ทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น จะช่วยทำให้การอ่านในขั้นตอนต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมายและจับประเด็นสำคัญ ๆ ได้

5.5.3 ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (R = Read) หมายถึง การอ่านข้อความในบทอ่านซ้ำอีกอย่างค่อนข้างละเอียด เป็นการอ่านอย่างรอบคอบเพื่อความเข้าใจและจับใจความสำคัญ ให้ความสนใจคำ วลี ประโยคที่พิมพ์ตัวเอนหรือตัวหนา อาจจะทำเครื่องหมาย ระบายสีหรือขีดเส้นใต้หรือบันทึกไว้ข้าง ๆ หน้ากระดาษ เมื่ออ่านเข้าใจแล้ว ลองทำแบบฝึกหัดท้ายบท หรือหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ หากข้อความใดไม่เข้าใจให้บันทึกไว้เพื่อหาคำตอบต่อไป

5.5.4 ขั้นจดจำ (R = Recite) หมายถึง การเล่าเรื่อง การท่องจำสิ่งที่ได้อ่านเพื่อการจดจำ เมื่อเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องที่อ่านแล้ว ควรพยายามจดจำ สรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุด ซึ่งอาจสรุปคำตอบได้ โดยทำเค้าโครงร่าง หรือถามตอบปากเปล่าระหว่างเพื่อนสองต่อสองก็ได้ โดยมีเทคนิคในการจำที่ทำให้จำง่าย อาจเขียนเป็นแผนภูมิ แผนผังความคิด หรือวาดภาพประกอบได้

5.5.5 ขั้นทบทวน (R = Review) หมายถึง การทบทวนเนื้อเรื่อง บทอ่านทั้งหมดจากการจดบันทึกย่อ การถามตอบคำถามที่บันทึกไว้หรือจากเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ทำไว้ในบทอ่าน หรือจากข้อความที่เขียนไว้ข้างหน้ากระดาษ เพื่อเป็นการฟื้นความจำถ้ายังไม่แน่ใจหรือมั่นใจในตรงไหนก็กลับไปอ่านซ้ำใหม่อีกเพื่อให้จำได้ดีขึ้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ดังต่อไปนี้

6.1 เป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R

6.2 นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

6.3 เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับอื่น ๆ